

Архівви України

ОРГАН АРХІВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ РАДІ МІНІСТРІВ УКРАЇНСЬКОЇ РСР

№ 5 (121) 1973

Вересень — жовтень

Рік видання XXVII

Виходить раз на два місяці

ЗМІСТ

До 30-річчя визволення Києва від німецько-фашистських загарбників

- Д. П. Григорович — Безсмертний подвиг 3
М. О. Буцько, В. М. Булат — Визволення Києва — інтернаціональний подвиг народів-братів 13
К. М. Архипенко, В. В. Масловська — Битва за Київ (Документи) 21
М. М. Базанова — Битва за Дніпро і визволення столиці Радянської України. За кінофотодокументами ЦДАКФФД УРСР 30

СТАТТІ ТА ПОВІДОМЛЕННЯ

- До підсумків роботи архівних установ республіки у I півріччі 1973 року 40
А. Т. Сендик — Документальна розповідь про делегатів II з'їзду РСДРП (за матеріалами ЦДІА УРСР у м. Києві) 47
Н. Ф. Врадій — Архівні документи про піднесення революційного руху в Галичині на початку XX ст. 56

ОБМІН ДОСВІДОМ

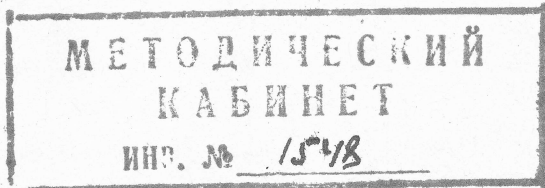
- Г. В. Сербіна (Ровно) — Участь архівістів у створенні колективного літопису Ровенщини 61
О. П. Бурова (Хмельницький) — Поліпшення обліку документів у районних і міських державних архівах Хмельницької області 63
Н. О. Плетньова (Чернігів) — З досвіду каталогізації документальних матеріалів фондів КНС у Чернігівському облдержархіві 66

ДІЛОВОДСТВО

- А. М. Сокова (Москва) — Про впровадження стандартів на організаційно-розпорядчу документацію 69

КОНСУЛЬТАЦІЇ

- Й. М. Панчик — До питання про картонування документів 73

Учб 1-1205-120

ОГЛЯД ДЖЕРЕЛ

- П. Г. Марков** — Архівні матеріали М. О. Максимовича з історії міст і сіл України 75
А. І. Мамалига (Кам'янець-Подільський) — Фонд «Подільське губернське в селянських справах присутствіє» як джерело до вивчення аграрно-капіталістичної еволюції поміщицьких і селянських господарств Поділля в пореформений період (1861—1900 рр.) 78

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ

- Н. О. Єрмакова, Р. С. Сухомуд** — Центральний державний архів Жовтневої революції і соціалістичного будівництва УРСР 82

КРИТИКА ТА БІБЛІОГРАФІЯ

- Я. Д. Ісаєвич** (Львів) — Каталог пергаментних документів Центрального державного архіву УРСР у Львові. 1233—1799 84

Архівна справа в країнах соціалізму

- Панайот Панайотов** (Софія) — Архівні документи на службі народу. Новий етап розвитку архівної справи в НРБ 86

ХРОНІКА ТА ІНФОРМАЦІЯ

- М. Г. Вавричин** (Львів) — 70-річчю II з'їзду РСДРП присвячується. Науково-теоретична конференція ЦДІА УРСР у м. Львові 91
І. І. Глизь — На відзнаку 70-річчя II з'їзду РСДРП 92
І. О. Биченков (Миколаїв) — Миколаївські архівісти до 70-річчя II з'їзду РСДРП 93
М. В. — Ювілейна виставка в Центральному державному історичному архіві УРСР у м. Львові 93
В. І. Мельничук — В ЦЕПК Архівного управління при Раді Міністрів УРСР 94
М. Ф. Кондратьєв (Харків) — Нарада-семинар працівників науково-дослідних і проектно-конструкторських організацій м. Києва 94
Г. П. Петрова (Чернігів) — Археографічна та історико-етнографічна експедиція на Чернігівщині 95
М. Г. Губар (Кіровоград) — Семінар завідуючих райміськдержархівами та осіб, відповідальних за архіви установ у Кіровоградській області 96
О. І. Стоцький — Гість архівістів України 96

Редакційна колегія:

- О. Г. Мітюков** (головний редактор), **Н. Ф. Врадій**, **Л. З. Гісцова**, **П. С. Дишлевий**,
В. О. Замлинський, **В. С. Коновалова**, **І. П. Кравченко** (заст. головного редактора),
В. В. Кузьменко, **М. О. Місерман**, **М. Г. Савченко**, **З. О. Сендик**, **Г. Я. Сергієнко**,
В. І. Стрельський, **Т. В. Студенніков**, **Є. П. Шаталіна**.

Адреса редакції: 252601, Київ-110, МСП, Солом'янська, 24.

Телефони: 76-81-33, 71-97-64, 71-97-63.

АРХИВЫ УКРАИНЫ

Научно-информационный бюллетень Архивного управления при Совете Министров УССР
(На украинском языке)

© Архівне управління при Раді Міністрів УРСР, 1973 р.

БФ 08417. Підписано до друку 10.X. 1973 р. Формат паперу 70×108¹/₁₆. Друк. фіз. арк. 6. Умовн. друк. арк. 9,6. Обл.-вид. арк. 9,8. Тираж 19 000. Зам. К-142.

Друкарня видавництва «Київська правда», Київ, вул. Леніна, 19.

МИКОЛАЇВСЬКІ АРХІВІСТИ ДО 70-РІЧЧЯ ІІ З'ЇЗДУ РСДРП

14 червня ц. р. у читальному залі Миколаївського облдержархіву відбулася наукова конференція, присвячена 70-річчю ІІ з'їзду РСДРП. В її роботі разом з науковцями облдержархіву взяли участь працівники облпартархіву, краєзнавчого музею та правління обласної організації Товариства охорони пам'яток історії і культури.

З доповіддю «Як була створена ленінська партія» виступила лектор обкому партії К. І. Чеховська.

Присутні заслухали повідомлення завідувачої облпартархівом І. І. Лебедевої «Миколаївська парторганізація в період підготовки і після ІІ з'їзду РСДРП»; директора облдержархіву Ш. С. Людковського «Роль соратників В. І. Леніна в створенні і зміцненні Миколаївської організації РСДРП»; інструктора облпартархіву Т. В. Большакової «Документи партархіву Миколаївського обкому КП України про історію Миколаївської парторганізації»; заступника директора краєзнавчого музею З. М. Іванової «Історія Миколаївської парторганізації в експозиціях краєзнавчого музею»; ученого секретаря обласного правління товариства охорони пам'яток історії і культури Л. Г. Несвіт «Увіковічення пам'яті В. І. Леніна на Миколаївщині».

Учасники конференції ознайомилися з архівними і музейними документами про боротьбу миколаївських робітників проти самодержавства під керівництвом партійної організації.

Архівісти області у своїй пропагандистській роботі з нагоди ювілею використовують різні форми. Так, на підприємствах міста працівники архіву прочитали 17 лекцій про створення Миколаївської організації РСДРП, революційну діяльність Г. І. Петровського і В. П. Ногіна в Миколаєві 1899—1904 рр. Нещодавно по обласному телебаченню транслювалась передача «Документи розповідають. До 70-річчя ІІ з'їзду РСДРП», підготовлена працівниками облдержархіву.

До славної дати в історії нашої партії і країни в облдержархіві експонується фотовітрина «Із історії Миколаївської більшовицької організації (До 70-річчя ІІ з'їзду РСДРП)».

Підготовка до 70-річчя ІІ з'їзду партії сприяє дальшій активізації роботи по виявленню і пропаганді архівних документів з історії КПРС, поліпшенню всієї діяльності колективу облдержархіву.

І. О. БИЧЕНКОВ

ЮВІЛЕЙНА ВИСТАВКА В ЦЕНТРАЛЬНОМУ ДЕРЖАВНОМУ ІСТОРИЧНОМУ АРХІВІ УРСР У м. ЛЬВОВІ

На відзнаку 70-річчя ІІ з'їзду РСДРП ЦДІА УРСР у м. Львові підготував виставку документів «Боротьба трудящих Західної України за Радянську владу». На ній експонуються чимало цікавих матеріалів. Серед них документи з першою згадкою про В. І. Леніна в Галичині, рідкісні видання РСДРП: звернення газети «Искра» до громадськості з проханням надсилати до редакції матеріали про антинародну політику російського самодержавства (1901), звернення Центрального робітничого комітету РСДРП в Петербурзі до студентів Київського університету, відданих у солдати за революційну діяльність (18 січня 1901 р.), протест діячів науки, культури і мистецтва, зокрема М. Горького і Д. Н. Маміна-Сибіряка проти жорсткої розправи царських військ над демонстрантами на площі біля Казанського собору в Петербурзі (4 березня 1901 р.). На виставці представлено листівку Київського комітету РСДРП та місцевої організації «Искра», видану з приводу втечі з Київської тюрми 11 політв'язнів-іскрівців (27 серпня 1902 р.), і звіт Київського комітету РСДРП про витрату коштів на транспортування видань РСДРП з-за кордону, зокрема «Искра». Експонується відбиток статті В. І. Леніна «Початок демонстрацій», опублікованої в газеті «Искра» № 13 (1901 р.), та ін.

На окремому стенді розміщені фотокопії матеріалів ІІ з'їзду РСДРП, виданих у Женеві 1903 р., і рукописів В. І. Леніна, зокрема заміток з приводу дискусії по § 1 Статуту партії, ленінського проекту Програми РСДРП, а також відгуки на з'їзд — привітання Київського комітету РСДРП ІІ з'їздові з додаванням звіту про свою діяльність за попередній рік, повідомлення Центрального Комітету партії про ІІ з'їзд РСДРП.

Поруч експонуються документи, які свідчать про вплив революційного руху в Росії на наростання боротьби трудящих Галичини за соціальне і національне визволення: донесення про заворушення робітників Борислава і Дрогобича в 1904—1905 рр., про сутички поліції із страйкуючими будівельниками у Львові (1905 р.), документи про підтримку трудящими краю революції 1905—1907 рр. в Росії.

Група документів засвідчує вплив ідей Великої Жовтневої соціалістичної революції на піднесення революційного руху в Галичині, створення органів Радянської влади в Галичині в 1920 р. (декрети Галицького революційного комітету про встановлення Радянської влади в Галичині, організацію органів народної освіти, народної міліції, заклики Галревкому до трудящих захищати і зміцнювати Радянську владу). Окремий стенд експозиції